

Handläggare
Cecilia Werge
Telefon: 0850810021

Till
Östermalms stadsdelsnämnd
2022-02-17

Remiss av Kvalitetspremie inom hemtjänst

Anmälan av kontorsyttrande över remiss KS 2021/1471

Förvaltningens förslag till beslut

1. Östermalms stadsdelsnämnd tar del av ärendet och lägger det till handlingarna
2. Paragrafen justeras omedelbart

Sammanfattning

I en remiss från kommunstyrelsen föreslås att staden under maj-december 2022 på prov inför en kvalitetspremie i hemtjänsten baserad på indikatorer för personalkontinuitet, andel utbildad personal och andel arbetade timmar som utförs av timavlönade medarbetare.

Förvaltningen anser att det kan vara värdefullt med en målbaserad ersättning för att stimulera kvalitetsarbete och bedömer att indikatorerna är väl valda för att fånga förutsättningar för att kunna bedriva verksamhet med hög kvalitet. De är också möjliga att mäta och följa upp.

Förvaltningen bedömer att det behövs kontrolleras att inlämnade uppgifter är riktiga och ställer sig tveksam till om de stickprovundersökningar som äldrenämnden föreslås ansvara för är tillräckliga. För att kvalitetssäkra uppgifterna om personalkontinuitet anser förvaltningen att mätningen bör göras centralt och att mätperioden inte i förväg annonseras.

För att fånga enskildas upplevelse av kvalitet bedömer förvaltningen att det under försöksperioden bör undersökas hur mer brukarfokuserade parametrar framöver kan komplettera indikatorerna.

Förvaltningen framför även synpunkt att premien bör utbetalas i januari kommande år istället för i november för att medlen ska hinna användas för kvalitets- och kompetenshöjande insatser.

Bakgrund

Östermalms stadsdelsnämnd har fått remiss om Kvalitetspremie inom hemtjänst för yttrande till kommunstyrelsen senast 8 februari 2022. Remissinstanser är:

- stadsledningskontoret
- samtliga stadsdelsnämnder
- äldrenämnden
- Famna
- Svenska Vård
- Vårdföretagarna

Bakgrunden till ärendet är att kommunstyrelsen tillsammans med äldrenämnden under 2021 haft i uppdrag att pröva att utforma ersättningen till hemtjänstutförare så att hög kvalitet och kontinuitet främjas.

Förfrågan om förlängd svarstid har avslagits. Politiska synpunkter har därför inhämtats via partikanslierna och tjänsteutlåtande har där- efter lämnats som kontorsyttrande till kommunstyrelsen inom remisstiden.

Ärendet

I remissen föreslås att staden på prov inför en kvalitetspremie inom hemtjänsten. I Stockholms stad ersätts hemtjänstutförarna i nuvarande ersättningsmodell för utförd tid enligt en modell som infördes 2014. Modellen innebär att ersättningen till utförarna utgår per utförd timme mellan klockan 07.00-22.00.

Sedan 2017 ingår även avböjda besök i peng, dessa låg tidigare utanför. Insatser som utförs mellan klockan 22.00- 07.00 ersätts med ett fast belopp per besök. Vid oplanerad frånvaro, till exempel sjukhusvistelse, utgår ersättning upp till fem dagar. Ersättningen ska täcka samtliga kostnader såsom personalkostnader, kostnader för kringtid, resor, administration, IT-kostnader, lokaler, samverkan, transporter, material, utrustning, arbetstekniska hjälpmedel med mera.

Kommunstyrelsen skriver i sitt tjänsteutlåtande att fasta ersättningar inom vården och andra LOV-tjänster¹ ibland kompletteras med en målbaserad ersättning. Syftet är att ge ytterligare incitament för hög kvalitet eller hög produktion med en bonus eller premie som utbetalas om vissa kvalitetsmål uppnås. Kvalitetsmålen kan vara på individnivå, på gruppnivå eller på verksamhetsnivå.

2020 gav stadsledningskontoret Sweco i uppdrag att utreda hur hemtjänstpengens utformning samt relaterade avtal och uppföljning bättre kan främja hög kvalitet inom hemtjänsten. Med anledning av uppdragets relativt snäva tidsramar och hemtjänstens ansträngda läge på grund av pandemin, genomfördes utredningen huvudsakligen genom dokumentstudier och jämförelser med andra kommuner.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för äldreomsorg. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av ärendet vid sitt sammanträde 24 januari.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att det kan vara värdefullt med en målbaserad ersättning för att stimulera kvalitetsarbete under förutsättning att den är träffsäker och fångar det som är kvalitet och värdeskapande i verksamheten. Andra viktiga parameter är att det finns tillförlitliga källor och mätmetoder samt att målen sätts på relevanta nivåer.

När det gäller de indikatorer som föreslås i remissen så bedömer förvaltningen att de är väl valda för att fånga förutsättningar för att kunna bedriva verksamhet med hög kvalitet. De är också möjliga att mäta och följa upp.

Förvaltningen kan av kommunstyrelsens tjänsteutlåtande inte säkert utläsa hur och när mätningen av kontinuitet kommer att gå till. För att kvalitetssäkra uppgifterna anser förvaltningen att det vore bäst om mätningen görs centralt och att mätperioden inte i förväg annonseras. Om utförarna själva ska ta fram uppgifterna behövs tydliga instruktioner så att alla verkligen gör på samma sätt. Förvaltningen bedömer att det behövs kontrolleras att inlämnade uppgifter är riktiga och ställer sig tveksam till om de stickprovsundersökningar som äldrenämnden föreslås ansvara för är tillräckliga.

Indikatorn om andel utbildad personal föreslås avse andelen medarbetare som har minst 600 gymnasiepoäng i karaktärsämnen vård och omsorg, samt att minst 20 procent av medarbetarna ska vara undersköterskor. Förvaltningen bedömer att indikatorn beskriver en för låg nivå, både sett till antal poäng och andel undersköterskor för att motivera en kvalitetspremie. Vidare ser förvaltningen behov av ett förtydligande av hur många poäng en undersköterskeutbildning omfattar i det här sammanhanget.

För att fånga de enskildas upplevelse av kvalitet bedömer förvaltningen att det i utvärderingen av försöksperioden behöver undersökas hur mer direkt brukarfokuserade parametrar kan komplettera de nu föreslagna indikatorerna. Förslagsvis skulle biståndshandläggare-

nas kvalitetsuppföljning på individnivå kunna används för detta, under förutsättning att de genomförs i tillräcklig omfattning.

I utvärderingen föreslår förvaltningen också att det ingår att analysera indikatorernas resultat för fördjupad förståelse av om och hur de korrelerar och vilka förutsättningar som kan ses särskilt påverka kontinuiteten. Det skulle kunna vara ett värdefullt underlag för äldreomsorgens utvecklingsarbete.

Vidare vill förvaltningen framföra att tidpunkten för utbetalning av premien efter försöksperioden bör ändras så att utbetalning görs i januari kommande år istället för i november. För den kommunala verksamheten innebär en novemberutbetalning svårigheter att hinna använda medlen för kvalitets- och kompetenshöjande insatser innan årets slut.

Kerstin Andersson
Stadsdelsdirektör
Östermalms stadsdelsförvaltning

Marianne Wikander
Avdelningschef
Östermalms stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande KS 2021/1471

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Kerstin Andersson, Stadsdelsdirektör	2022-01-24
Marianne Wikander, Avdelningschef	2022-01-20